

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhallef Dr. Consuelo Scerri Herrera LL.D.

Appell Nru: 351/2018

Il-Pulizija

Spettur Joseph Busuttil

Vs

John Zammit

Illum 23 ta' Ottubru, 2018

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant John Zammit detentur tal-karta tal-identità Maltija bin-numru 898247M, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali:

Talli f'dawn il-Gzejjer fid-29 ta' Frar 2018 u fix-xhur u snin ta' qabel b'diversi atti maghmulin minnu ukoll jekk fi zminijiet differenti u li kisru l-istess dispozizzjoni tal-ligi, u li gew maghmula b'rizoluzzjoni wahda:

1. B'ghemil zieni kkorrompa lil A minuri ta' 15-il sena u B minuri ta' 15-il sena;
2. U aktar talli fl-istess cirkostanzi ppartecipa f'attivitajiet sesswali ma' persuni taht l-età u cioe` A minuri ta' 15-il sena u B minuri ta' 15-il sena;

3. U aktar talli fl-istess cirkostanzi, b'xi mezz barra minn dak imsemmi fl-artikolu 203(1) eccita, ghen jew iffacilità l-korruzzjoni ta' persuna ta' taht l-età tas-sess il-wiehed jew l-iehor.

Il-Qorti giet gentilment mitluba li f'kaz ta' htija minbarra li tinfliggi l-pieni stabbiliti mil-Ligi, tordna lill-imsemmija persuna sabiex thallas l-ispejjez li ghandhom x'jaqsmu mal-hatra tal-espert, jekk ikun il-kaz, kif provdut fl-Artikolu 533 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-Qorti giet mitluba sabiex barra milli tapplika l-piena skont il-ligi, tapplika wkoll l-artikoli 383, 384 u 385 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta ghas-sigurtà ta' dawn il-persuni hawn fuq imsemmija kif ukoll ghall-familjari taghhom.

Il-Qorti giet mitluba li tohrog ordni ta' protezzjoni ai termini tal-artikolu 412(C) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta, kemm waqt il-mori tal-kawza kif ukoll f'kaz ta' htija ma' kull piena li l-Qorti jidhrilha xierqa.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tas-26 ta' Awwissu, 2018, fejn il-Qorti wara li rat l-Artikoli 203(1), 204C(1), 17, 18 u 31 tal-Kodici Kriminali sabet lill-imputat hati tal-ewwel (1) u tat-tieni (2) imputazzjoni migjuba fil-konfront tieghu kif minnu ammessi u kkundannatu tliet (3) snin prigunerija. Stante li t-tielet (3) imputazzjoni nghatat bhala alternattiva ghall-ewwel (1) imputazzjoni li taghha l-imputat instab hati l-Qorti astjeniet milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tal-istess imputazzjoni.

Il-Qorti ordnat id-divjett tal-pubblikazzjoni tal-ismijiet tal-minuri koncernati fi kwalunkwe mezz ta' komunikazzjoni.

B'applikazzjoni tal-Artikolu 412C tal-Kodici Kriminali, il-Qorti ordnat il-hrug ta' Ordni ta' Protezzjoni ghal perjodu ta' sentejn (2) millum fejn il-persuni protetti huma A u B.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat ir-rikors tal-appell ta' John Zammit, ipprezentat fir-registru ta' din il-Qorti fit-3 ta' Settembru 2018, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti joghgobha **tirriforma** s-sentenza billi **tikkonferma** l-htija filwaqt li **thassar u tirrevoka** l-parti tal-piena u tinfliggi piena aktar ekwa u gusta.

Rat illi l-aggravji tal-appellant John Zammit huma s-segwenti u cioe`:-

Piena Eccessiva

Illi l-piena nflitta, tenut kont tac-cirkostanzi, li ser jigu ndikati aktar 'il quddiem hija wahda eccessiva;

Illi l-esponent ma huwiex ser jipprova jidhak bil-Qorti anzi ser ikun minn ta' quddiem li jammetti li r-reati tal-kaz in dizamina huma serji hafna, izda pero` is-serjeta` tar-reati ma ghandhiex tkun ostaklu sabiex persuna tibbenefika minn sentenza li ma tipprovdix karcerazzjoni effettiva;

Illi l-fedina penali tal-appellant hija wahda netta, u meta tara li huwa persuna ta' eta` avanzata, ifisser li tul hajtu qatt ma kien jipprofessa fil-kriminalita` oltre minn dan, in oltre huwa ammetta mill-ewwel li zbalja, kemm kif deher fl-istqarrija, kif ukoll malli deher quddiem il-Qorti;

Illi l-guvintur tar-reati odjerni kellhom hmistax-il sena, kwindi ma kienux ta' eta` tenera, l-esponent bl-ebda mod ma jrid jinftiehem li r-reati huma inqas gravi, pero` tali ghandu jkun fattur li jimmilita` favur piena mhux karcerarja effettiva;

Illi tenut kont ta' dan kollu l-esponent jemmen li l-piena ta' habs effettiv huwa kemm accessiv, kif ukoll tal-ebda ghajnuna ghall-appellant sabiex jinghata c-cans biex ikun jista' jsewwi l-hazin li ghamel;

Illi s-socjeta` Maltija f'dawn l-ahhar zminijiet dejjem sostniet favur il-gustizzja riparattrici, fejn persuna li zbaljat tinghata cans sabiex tkun tista' tintegra fis-socjeta` mill-gdid, u kwindi minflok tkun rinnegata tiehu rwol attiv ghat-titjib tal-hajja gewwa pajizna, u dan ghandu japplika ghal kull reat kommess, kwindi jemmen li l-piena inflitta ma tohloqx bilanc bejn l-aspett retributtiv u dak riformattiv;

Illi huwa indesiderali li din il-Qorti tiddisturba l-ezercizzju tal-ewwel Qorti, sakemm tali ma jigix pruvat li sar b'nuqqas manifest lejn ic-cirkostanzi u l-aspetti partikolari tal-kaz, kif effettivament jemmen li gara fil-kaz in dizamina, fejn tali produca piena wisq harxa. Dan il-principju kien gie wkoll kristalizzat fis-sentenza fil-kaz **il-Pulizija vs. Joseph Attard** moghtija mill-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali presjeduta mill-Imhalled Patrick Vella fis-26 ta' Jannar 2001, fejn il-Qorti qalet li:

"Il-Qorti tal-Appell rarament tbiddel il-piena li tkun imponiet l-ewwel Qorti. Dan taghmlu biss meta jkun manifestament evidenti li dik il-Qorti tkun imponiet xi piena mhux kontemplata mill-ligi ghar-reat in ezami, jew tkun xi piena harxa wisq jew sproporzjonata ghal dak li jkun ghamel il-hati, jew tkun xi piena mhux fil-parametri tal-ligi."

Ikkunsidrat,

Semghet lill-partijiet jittrattaw ir-rikors ta' appell tal-appellant u dan fis-seduta tal-11 ta' Ottubru 2018 fejn inghad li r-rikors tal-appellant jista' jkun null ghaliex m'ghandux dak rikjest mill-artikolu 419 tal-Kap 9 tal-Ligjeit ta' Malta u dan ghaliex m'ghandux il-forma ta' rikors ta' appell fejn hemm referenza ghan-natura tal-akkuzi li gie akkzuat bihom l-appellant, izda l-appellant ghazel li jibda' ir-rikors tal-appell tieghu billi jiccita il-fatti tal-kaz

Rat illi il-kawza tinsab differita' ghall-llum ghal provediment dwar jekk dan ir-rikors huwiex null jew le.

Ikkunsidrat,

Illi r-rikors tal-appellant hu centrat fuq kwistjoni ta' piena u dan ghaliex fil-fehma tieghu it-tlett snin prigunerija inflitti mill-ewwel Qorti huma eccessivi stante l-ammissjoni bikrija tal-appellant u ghalhekk talab riforma fis-sentenza appellata.

Illi pero' l-Avukat Generali sostna li r-rikors tal-appellant huwa null ghaliex ma fihx l-akkuzi li bihom intastab hati, izda l-appellant ghazel li jibda' r-rikors tieghu billi jghamel referenza ghall-fatti tal-kaz.

Illi ghalhekk din is-sentenza tittratta dwar l-ecezzjoni ta' nullita' tal-appell interpost. L-artikolu 419(1) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta li ricentement ra ukoll xi tibdil fih bl-emmendi li sar bl-Att I tas-sena 2018 jiddisponi illi r-rikors tal-appell ghandu jkun fih is-segwenti:-

1. Il-fatti fil-qosor,

2. Ir-ragunijiet tal-appell u

3. It-talba ghat-tahsir jew ghat-tibdil tas-sentenza tal-qorti inferjuri.

Qabel kull kunsiderazzjoni ohra, tajjeb li jinghad illi ezami tal-gurisprudenza in rigward juri illi l-Qrati taghna maz-zmien qieghdin jiehdun attegjament kemmxejn anqas rigidu minn dak prevalenti fiz-zmien u dan bil-ghan illi, dejjem fil-parametri li tippermetti l-ligi, jkun salvagwardjat id-dritt ta' ezami iehor minn qorti superjuri. Ara in rigward **Il-Pulizija vs Joseph John Agius**¹ - App Krim 9.4.2003, **Il-Pulizija vs Paul Tabone**² - App Krim 1.2.2013, **Il-Pulizija vs Lorcharles Pace**³ App Krim 20.7.2012 u **Il-Pulizija vs Joseph Galea**⁴ - App Krim 17.9.2012 fost diversi ohrajn fejn f'din l-ahhar sentenza l-Qorti ssanat r-rikors marte proprio anke jekk ma kienx konformi mal-fuq citat artikolu.

Illi jinghad li in effetti f'dan ir-rikors jidher li l-avukat difensur tal-appellant ghaggel u lanqas ma kiteb biex kien akkuzat l-appellant. Fit-trattazzjoni tieghu dan spejga illi in effetti l-appellant kien ammetta l-akkuzi, instab hati u inghata tlett snin habs u minnufih stante li ma kienx inghata l-liberta' provisorja ittiehed lejn il-Facilita' Korrettiva ta' Kordin. Spjega ili ghalhekk waqt li huwa kien il-habs l-appellant ikkomunika mieghu u talab lill-avukat difensur jipprezentalu appell liema perijodu ghall-prezentata tal-istess kien ser jiskadi. Jidher li minkejja it-tlett snin li inghata l-appellant ma inghatax kopja tas-sentenza minnufih izda l-avukat difensur jghid li kellu diffikolta sabiex jiehu kopja u kien ghalhekk li huwa interpona dan l-appell

¹ Deciza fid-9 ta' April 2003.

² Deciza fl-1 ta' Frar, 2003.

³ Deciza fl-20 ta' Lulju, 2012.

⁴ Deciza fis-17 ta' Settembru, 2012.

minghajr ma lahaq ra s-sentenza u kien ghalhekk li spjega li kien hemm dan in-nuqqas da parte tieghu.

Ghalkemm l-imsemmi Att emenda l-artikolu 419 tal-Kodici Kriminali billi nehha l-piena ta' nullita' fejn si tratta *inter alia* tat-tlett ipotesi fuq imsemmija. In-nuqqas tal-appellant illum lanqas ma jaqa' f'wahda minn dawk l-ipotesi u dan ghaliex huwa halla barra l-akkuzi u jidher minn esami tat-test tal-ligi u appuntu tal-artikolu 419 tal-kap 9 li mhux rikjest ad validitaem li ikun hemm l-akkuzi. Jidher li t-tlett rekwiziti rikjesti mill-ligi jinsabu sodisfatti fir-rikors tal-appell u ghalhekk din il-Qorti tichad l-eccezzjoni tal-Avukat Generali u tordna il-prosegwiment tal-kawza.

(ft) Imhallelf

Vera Kopja

Joyce Agius

Deputat Regsitratur